

Sisällysluettelo

Esipuhe 11

1. Taustaa ja teoriaa: pyyntikulttuurista kristilliseen agraariaikaan 17
 - Animismi ja magia: ihmisen luontaiset hahmotustaipumukset 17
 - Sielu-usko, vainajat ja samanismi 21
 - LAATIKKO: Metsäsuomalaiset 26
 - Suhde ympäristöön: pyynti- ja agraarielinkeinot 30
 - Oma väki ja naapurit 34
 - Magia mielen perusvarustuksena 37
 - Maagisen mielenmaiseman päälle rakentuu kristinusko 41
 - Magian hahmot ja variaatiot 48
2. Magian tekniikkaa 53
 - Magian säännönmukaisuudet 54
 - Ajatusten ja sanojen mahti: silmäykset, kiroukset, loitsut 56
 - Tuonpuoleinen käyttövoima eli *väki* 59
 - Väen määrittely ja erilaiset väet 59
 - Väen lähteistä tarkemmin 64
 - LAATIKKO: Piru kirjoittaa hevosennahkaan 69
 - Naisen (ja miehen) väki 87
 - Aineettomien asioiden väki 91
 - Kristinusko taikojen tekemisessä 101
 - Maaginen haltuunotto 105
 - LAATIKKO: "Mahometin makkarat" 106
 - Halkeamat, reiät, renkaat ja aukot magian palveluksessa 108
 - Varautuminen pahoja vaikutuksia vastaan eli varaustaikuus 110
 - Taikamerkit 110
 - Rakennuskätköt pahalta suojaamassa ja muuta rakennusten varalle 115
3. Elinkeinomagia 121
 - Pyyntikulttuurin keinot: animismia, samanismia – ja vähän magiaakin 121
 - Agraarikulttuuri ja magia 123
 - Karjanhoidon taikoja 126
 - Varaustaikuutta karjasuojissa 126
 - Sisäruokinnasta laitumelle ja takaisin 129
 - LAATIKKO: Pirunpaskasta vielä 134
 - Karja- ja hevosonnen kohentaminen 142
 - Karjan ostaminen ja myyminen 146
 - Teurastus 150
 - Karjaonnan anastaminen ja palauttaminen 152
 - LAATIKKO: Isäntien parat ja piritykset 161
 - Maanviljelystaikoja 172
 - Säämagiaa 172
 - Sadetta, seksiä ja vähän muutakin

– Ukon vakkojen juominen	175	
Viljelysten varaaminen ja sadon varmistaminen	182	
Sadon suojelu varkailta	187	
Viljan korjuu ja varastointi	190	
Viljelyonnan anastaminen ja palauttaminen	192	
Rikkakasvien tuhoksi	196	
 4. Agraarisen ajan metsästys- ja kalastusmagiaa	 199	
Metsästys	200	
Metsästysonnea ylläpidetään ja sitä lisätään	200	
Lähimmäisen metsästysonni pilataan	203	
Pilauksilta suojautuminen ja pilausten poisto	206	
Kosto pilaajalle	211	
Kalastus	214	
Kalastussonnea ylläpidetään ja sitä parannetaan	214	
Kalaonnan pilaaminen ja siltä suojautuminen	216	
Kosto pilaajalle	221	
Pyyntikulttuurin magiaa kristinuskon katveessa	222	
 5. Maaginen sauna	 227	
LAATIKKO: ”Tuhannen pillun päreet”	232	
 6. Silkkää kaunaa ja pahantahtoisuutta	 235	
Vahingoittamisen monet keinot	235	
Mieskuvat ja sammakot	236	
Kuoleman väellä tappaminen	241	
Metsänpeittoon ja petojen ruoaksi	242	
Muuta kiusaa eli tyrä, paha silmä, kiroukset ja kehuminen	244	
 7. Magiaa kehdestä hautaan	 251	
Kohti avioliittoa – ja kehtoa	251	
Vetovoiman ja kyvykkyyden nostatus	252	
LAATIKKO: Tietäjät viettelijöinä?	259	
”Ehetyshoitoa” ja potenssiongelmia	261	
Pakottava seksuaalitaikuus	262	
Lemmenkylmäystä	268	
Yöjalkaväen taikuutta	271	
LAATIKKO: Suhmuran Santra, Mulon Manta ja yöjalassa käynti	273	
Ehkäisy ja raskauden keskeyttäminen	278	
LAATIKKO: Maagista kiusantekoa ja kontrollia seksin alueella	282	
Avioliitto ja lasten saaminen	283	
Avioliittoasiat enteiden oton kohteena	284	
Häät ja avioliitto	289	
Raskaaksi tuleminen ja lapsen sukupuoli	293	
Synnytys	298	
Kireäksi jälleen	300	
Vastasyntynyt	302	
Pikkulapsiajan uhkia	307	
Kirkottaminen	308	

Kuolema	310
Kuoleman enteet	310
Kuoleman käydessä	316
Hautaan saattaminen	318
8. Kansanparannus: sairauksien parantaminen ja ennalta ehkäiseminen	323
Agraarisen ajan sairausselitykset	323
Tautien ja vammojen synnyt ja niiden lähtöpaikat	328
Taudin tai vamman karkotus	335
Pahan pois ajaminen	335
Taudin jauhaminen, pois pelottelu ja häpäiseminen	341
Mittaaminen	343
Läpivaluttamiset	346
Läpiryömimiset	349
Similia similibus curantur eli homeopaattinen parantaminen	351
Säikäyttäminen	353
Kansanparannuksen lääkeaineita	355
Eri sairauksien ja vaivojen parannuskeinoja	365
Veren seisauttaminen	365
Jäsenvammat	370
Hammassärky	372
Painajainen	374
Riisitauti	376
Epilepsia	379
Syylät	382
Muita sairauksia	383
Puremat ja pistot	385
Taiat syöpäläisten karkottamiseksi	388
Sukupuolitaudit ja muut alapään vaivat	
eli "vitun vihat"	391
Miehen potenssiongelmat	401
9. Magiaa varkaiden varalle – ja varkaille itselleen	405
Varkaan rankaiseminen	405
LAATIKKO: Peräsuolet mitataan	408
Varkaiden magiaa	409
10. Tietäjäyys: magian specialistit eli tietäjälaitos	413
Tietäjäksi tuleminen	415
Vokaatio eli henkikutsu ja henkiauttajat	421
Tietojen kartuttaminen vainajilta ja "lapinnoidilta"	425
Luonnon nostatus ja varautuminen	429
Kevyt transsi	432
Tietäjän varusteet	434
Noitakirjat	437
Tietäjien käärmeet	442
LAATIKKO: Tietäjä istuu palavaan hiillokseen	445
Tietäjät ja Suomen noitavainot	445
Lopuksi	457

Viitteet 461

Kirjallisuus 479